

Domstolene, og hvad der maa blive administrativt, hvorfor jeg troer, at en Paragraph af den omhandlede Natur, som Regjeringen ikke har fundet Anledning til at indføre i Lovudkastet, er nødvendig. Da denne Paragraph sidst var til Behandling her, vare selv vigtige Medlemmer af Regjeringen, blandt Andre Finantsministeren, af den Overthyding, at man i det Punkt, jeg omtaler, virkelig var paa Vildspor, og at der maatte tages Forholdsregler for at forhindre, at Domstolene kom til at bestemme, hvad Regjeringen meente. Saaledes staaer Sagen nemlig for. Diebliffet, at Domstolene overtage at bedømme, hvad Regjeringen mener om en Embedsmænd, hvorledes man betragter hans Ansættelse at have været, paa hvilket Sted den mener, han har været ansat og ydet Tjeneste o. s. v. Alt dette paatage Domstolene sig nu at afgjøre, men det ligger uden Tvivl udenfor deres Hverv, og da man figer, at de have en vis Grad af Ufeilbarhed, maa Feilen altsaa ligge i, at Loven mangler visse Bestemmelser til at holde dem udenfor det, de ikke bør have med at bestille. Disse to Punkter savnes, som sagt, og derfor kan Loven foreløbig undværes; med denne Mangel bliver den ikke meget bedre end den nærværende. — Naar ærede Medlemmer gaae løs paa Dnsstet om at forbedre Universitetet, hvilken Materie jeg dog ikke skal komme dybere ind i, maae de overveie, om de ønske, at de lærde Stoler og Universitetet i Forbindelse med hinauden skulle være Bæreaanstalter, hvori der opdrages Embedsmænd for Statslivet, eller Anstalter, hvor saa Mange som muligt kunne søge den Dphsning, de kunne faae. Saalænge man holder disse Anstalter som Specialstoler, for deri at opdrage og oplære Mænd i visse Retninger, bliver det under enhver Omstændighed nødvendigt at give et Regulativ for, hvorledes der skal virkes ved disse forskjellige Instituter, og den Tanke, hvoraf mange Mænd ere berørte, at man paa eengang kan være bunden og have Frihed, kan ikke udføres. Skal et Institut virke til et bestemt Formaal, maae de, som sitre Staten, til hvis Brug og Bedste dette Formaal er sat, ogsaa bestemme og anordne de Veie, der skulle følges for at naae det. Naar man har Folk, som paa Statens Vegne ere betalte for at udføre visse Gjernin-

ger, maa det optages i Lovgivningen, hvilke disse Gjerninger ere; thi med al den Agtelse, man kan have for den mennekelige indre Drift, maa man indrømme, at der i Alt, attsaa ogsaa i Menneket, er, man kunde gjerne sige en Naturdrift, som man meget høfligt kalder vis inertia, men som man ligesaa godt kunde kalde Dovenskabstilbøielighed. Den driver Folk i Almindelighed fra at gjøre Mere, end hvad de absolut ere tvungne til — idetmindste gjælder det Mange —, og den driver Enkelte til at gjøre langt Mere, end man kan være tjent med, hvorved de komme til at virke som en Flue i en Flaske. Derfor maa der være visse Regler, saalænge Staten har disse Instituter i sin Haand. Det var kun for at gjøre disse saa Bemærkninger, at jeg ønskede Ordet, og naar jeg kunde være sikker paa, at en Anden vilde afløse mig, skulde jeg gjerne slippe det. Maafløe det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Ussing), som staaer Universitetet nærmere end jeg, kunde gjøre mig den Tjeneste.

Ussing: Da der er rettet en speciel Opfordring til mig om at tage Ordet, skal jeg tilslade mig et Par Bemærkninger paa Universitetets Vegne. Jeg vil da begynde med, at jeg ikke troer, der er Nogen, der er gaaet løs paa det Dnsstet at reformere Universitetet, men det er vistnok et Dnsstet, vi Alle have, at Universitetet maa forbedres saa meget som muligt. Der er allerede gjort Indsigelse imod, at de Anter, som man kun har gjort imod enkelte Faculteter, eller snarere imod enkelte Medlemmer i enkelte Faculteter, blive betragtede som Indvendinger imod hele Universitetet, og jeg maa for mit eget Vedkommende nedlægge den samme Indsigelse. Naar det flere Gange er sagt her i Salen, at Universitetet ikke skulde ønske Examencommissioner af den Grund, at dets Professorer ikke ønskede at miste deres Tilhørere, hvilket de kunde restitere, naar Den, der skulde examinere, ikke var den Samme som Den, der holdt Forelæsningerne, saa holder jeg mig forvisset om, at hvis nogen af Universitetets Professorer har ytret en saadan Anstuelse, maa det være en ganske Enkelt, og jeg troer paa hele Universitetets Vegne at maatte protestere imod, at der skulde